

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಡಿತ

ಡಾ. ನಾಗೇಂದ್ರಪ್ಪ ಶಿವಶರಣಪ್ಪ

ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹುಲಸೂರು, ಬಸವಕಲ್ಯಾಣ, ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನಿಂದ ಆರಂಭಗೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಇಂದಿಗೂ ಆನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಂತೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ರೂಪ ಪಡೆದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕವು ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದ ಕವಿ ಪುಂಗವರು ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಂತರಸ, ದೇವೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ ಹಕ್ಕಾರಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಹಿರೇಮಠ, ಕೆ. ಮುದ್ದಣ್ಣ, ಹಿ.ಮ.ನಾಗಯ್ಯ, ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಮುದನೂರು ಸಂಗಪ್ಪ, ಸಗರ ಕೃಷ್ಣಚಾರ್ಯ, ಶೈಲಜಾ ಉಡಚಣ್ಣ, ಜೋಳದರಾಶಿ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ, ಜಿ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಮುಂತಾದವರು ಮೊದಲ ತಲೆಮಾರಿನ ಕವಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮುಖರೆನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಯತೆ, ದೇಶಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮ, ದಾಂಪತ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಈ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವಂತದ್ದು. ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ, ತೆಲುಗು, ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಕವಿಗಳು ಕವಿತಾ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಡಿತ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಕವಿ ಪುಂಗವರು ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವರಾಜ ಸಬರದ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಬೆಟ್ಟದೂರು, ಎಚ್ ಎಸ್ ಪಾಟೀಲ, ಆರುಣಾ ನರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ, ಈರಪ್ಪ ಎಮ್ ಕಂಬಳಿ, ಗವಿಸಿದ್ದ ಎನ್ ಬಳ್ಳಾರಿ, ವಿಜಯಶ್ರೀ ಸಬರದ, ಕೆ.ಬಿ.ಬ್ಯಾಳಿ, ಡಾ. ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎಚ್ ಪಾಟೀಲ ಮುಂತಾದವರು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಬೆಂಗಾವಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಕವಿಗಳಾಗಿ ಈ ನಾಡಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿ ಡಾ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಪ್ರಥಮ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂತವರು. ಕೊಪ್ಪಳ

Please cite this article as: ನಾಗೇಂದ್ರಪ್ಪ ಶಿವಶರಣಪ್ಪ. (2024). ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರವರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ತುಡಿತ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಬಿಬಿಎಂಆರ್‌ಡಿ, 6(2). ಪು.ಸಂ. 90-94

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲಬುರ್ಗಾ ತಾಲೂಕಿನ ದ್ಯಾಂಪುರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಹಾಗೂ ದಾನಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಬಿ.ಎ ಪದವಿ ಪಡೆದು ತಹಶೀಲ್ದಾರರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಹಿತಿಗಳಾಗಿ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ವಚನ ಸಂಪಾದನೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ಗೈದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಇವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. 'ಕಾವ್ಯಾನಂದ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಇವರು 'ಜಲಪಾತ, ಮಾನಸ ಸರೋವರ, ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು, ಕಲ್ಲೋಲಮಾಲೆ, ಚರಗ, ಹಾಲ್ದಿನೆ, ಕರುಣ ಶ್ರಾವಣ, ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಉನ್ನತಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾವ್ಯಾನಂದರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದ ರಮ್ಯೋಜ್ಜಲ ತಾರೆಗಳಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಜನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸನ್ನಡತೆಯ ಗುರುಗಳಾಗಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ, ಬದುಕಿನ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕಾಯಕನಿಷ್ಠೆ, ಸತ್ಯವೃತ್ತ, ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಸಮಯ ಪಾಲನೆ, ವಿನಯ ಸಂಪನ್ನತೆ ಹಾಗೂ ನಾಡು-ನುಡಿ ಪ್ರೇಮಗಳು ಅಸದೃಶವಾದವು. ಅವರಂತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕವಿ ತುಂಬಾ ವಿರಾಳ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಭಾತೃತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವ ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳು ಓದುಗರಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತವೆ. ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಅನ್ಯಾಯ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಹೀಗೆ ಮುಂತಾದ ಲೋಕದ ಡೊಂಕುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯ ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತ್ಮಿಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಿಂದ ಹೊರತೆಗೆಯುವ ಇವರ ಕವಿತೆಗಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದವುಗಳು. ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ, ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಹಂಬಲಿಸುವ ಪುರಾಣಿಕರು ಏನಾದರೂ ಆಗು ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು ಎಂಬ ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಇವರ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದರೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಕಾವ್ಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಸುಮಾರ ಎರಡುನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಾಲ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಂದ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ಭಾರತ ಕೊನೆಗೂ ಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಾರತೀಯರ ತ್ಯಾಗದ ಫಲವಾಗಿ ಗಳಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೇಗೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಹತಾಷೆಯನ್ನು ಪುರಾಣಿಕರು 'ಜಮಾ-ಖರ್ಚು' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇನೋ ಬಂತು

ಸೌಜನ್ಯ ಮಾತ್ರ ಹೋಯ್ತು

ಗಣರಾಜ್ಯವೇನೂ ಬಂತು

ಗಣರಾಜ್ಯ ಕರಗಿ ಹೋಯ್ತು

ಕಲ್ಯಾಣರಾಜ್ಯ ಬಂತು

ಕಲ್ಯಾಣಬುದ್ಧಿ ಹೋಯ್ತು

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಓಟು ಬಂತು

ಓಳ್ಳೆಯವರ ಕಾಲ ಹೋಯ್ತು”

ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜ್ಯ ಬಂತು ರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಕಾಣದಾಯ್ತು ಎಂದು ಆತಂಕಗೊಳ್ಳುವ ಕವಿ ಈ ದೇಶದ ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನು ‘ಈ ನಾಡು ಜಮಾ ಖರ್ಚು’ ಕೊಡು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿ ಧ್ವನಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಜನಪರ ಧ್ವನಿಯು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಕವಿ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಒಬ್ಬ ಆಡಳಿತಗಾರರ ದೋಷ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸುವ ನೈತಿಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿ ‘ಮಂತ್ರಿಯ ಮನವಿ’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಶುದ್ಧ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೊಗಡು ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಅವರ ಭಾಷೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ತುಂಬ ಸೊಗಸಾಗಿ ವಿಡಂಬಿಸುವಂತದ್ದು.

ಸುಮ್ಮ ಸುಮ್ಮ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೈ ಬ್ರಾಡ್ಡಿ

ನಾವು ಹೇಳೋದೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ

ದೂರುಗಳೇನೋ ನೂರಾರು

ಆದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಮ್ಯಾಗ ನೀವು ಮಸೆಯೋ ಕತ್ತಿ

ಮೂರೇ ಮೂರು

ಮಂತ್ರಿಯಾದೊರುನುಡಿಬಾಂಗ ನಡೆಯೋದಿಲ್ಲ ಅನ್ನೋದು

ಮೊದಲನೆ ಕತ್ತಿ

ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆರಡು ಮಸೆಯೋ ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವನೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ; ಇದ್ದದ್ದು ಇದ್ದಾಂಗ ಹೇಳಿದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಮಾತನ್ನು ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ ಎಂದು ‘ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಳಾ ದುಡ್ಡು ಹೊಡಿತಾರಂತಿರಾ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ‘ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಹ್ಯಾಗೆ ಆರಿಸಿ ಬರೋದ್ರೀ? ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮತದಾರರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಳಾಗಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಸತ್ಯವನ್ನು ಈ ಕವಿತೆ ಬಿಚ್ಚಿಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತದ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಳುವ ಮತ್ತು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ ಮಧ್ಯೆ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟರೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಅಳುಕನ್ನು ಕವಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕ ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ದೇಶದ ತಳವರ್ಗದ ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರ, ಬಡವರ ಬದುಕಿನ ಸಂಕಟವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವವರು ಯಾರು? ನಿವಾರಣೆಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಕವಿ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.

‘ಬಡುಗಡೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡವಗೆ ದೊಟ್ಟಿ ಬಟ್ಟೆಯು ಸಿಗದಿರೆ’

ಕೃಷಿಕ ಶ್ರಮಿಕರ ಮುಖವು ಒಮ್ಮೆಯು ಹಿಗ್ಗಿ ಸೊಗದಲಿ ನಗದಿರೆ

ಜೀರ್ಣ ಶೀರ್ಣ ಶರೀರಗಳು ಮೊದಲಂತೆ ಬತ್ತಿರೆ ಸುಗಿದರೆ’

ಎಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯ ಜರೆಯಿದಿರೆಂದು ನುಡಿಯವಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಡವರಿಗೆ ವರವಾಗಲೆಂದು ಕವಿ ಆಶೀಸುವ ಧ್ವನಿಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕವಿ ಮೊದಲು ಬಡವರ ಶ್ರಮಿಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅರ್ಥ ಉಂಟು ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊರಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರ ಬದುಕನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಪುರಾಣಿಕರ ‘ನಿನ್ನರವೆ ನರಕ ಬಡವ’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳವರ ಕಷ್ಟ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಬಡವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತ ಅವರ ಬದುಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೆನೆದು ಕವಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ದಾಹದಲ್ಲಿ ಸಂಹಾರ ಯಾತ್ರೆಯನು

ಹೂಡಿದರು ಕತ್ತಿಯೊ ನಿನ್ನ ಕತ್ತಿನಮೇಲೆ’

ಇಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳವರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ಮತ್ತು ಆಕ್ರೋಶವಿದೆ ‘ನಿನಗಾಗಿ ಕೊಡನೀರು ಸುರಿವ ಕರುಣದ ಕಗ್ಗು ನಿನ್ನ ಮಳಿಗೆಕಾಣೆ ಕೆಂಡವಹುದು’ ಎಂದು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತಾ ಈ ನೆಲದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕಂಡು ಕವಿ ಮರುಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಿಜಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಕವಿತೆ ವಿಡಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದೇನು ನಿನಗೆ ನೀನೇಗತಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾರೆ ನಿನ್ನಾರವೆ ನರಕ ಬಡವ’ ಎಂಬ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಕವಿತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಕಲ್ಕಿ’ಯನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವ ‘ಬರುತಿದೆ ಬಡವರ ಯುಗ’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಬರುವ ಬಡವರ ಯುಗದ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಲಕ್ಷಣಗಳು ವಿವರಣೆಯಿದೆ ಧನಿಕರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ನೀಡುವ ದನಿಯು ಇದೆ.

‘ಬರುತಿದೆ ಬಡವರ ಯುಗ ನೆನಪಿಡು ಓ ಧನಿಕ

ತರುತಿದೆ ನಿನಗೆ ಕ್ಷಯ ನಿನ್ನಯ ಧನಕನಕ’

ಎನ್ನವಲ್ಲಿ ಸಿರಿತನ ಮತ್ತು ಬಡತನಗಳು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆ ಎಲ್ಲವು ಬದಲಾಗಿ ಬಡವರ ಬದುಕು ಹಸನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೆ ಪುರಾಣಿಕ ಅಂದೇ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಅರಿವು ಹಾಗಿತ್ತು ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಆಸೆಯಂತೆ ಇಂದು ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಕಾಲ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕವಿವಾಣಿ ನುಡಿದ ಪುರಾಣಿಕರು ಬಡಜನರ ‘ದು:ಖವೇ ಒರೆಸಲು ಧನಿಕ’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ

‘ಬಡವರನು ಬಳಲಿಸುತ್ತ ದುಡಿವವರ ವಂಚಿಸುತ್ತ

ಕೂಡಿಟ್ಟ ಸಿರಿಯಲ್ಲ ಕಡಲ ಸೋರುತಲಹುದು ಕಾಣದ ಧನಿಕ’

ವೃಥಾ ಹಾಳಾಗಲಿ ಆತನ ಜನಕಾಗದಿರಲೆಂಬ

ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಬುದ್ಧಿ ಮಾಡದೆ ಧನಿಕ

ವಾಯು ಪಡೆಯುದುಳುವದು ಹಡುಗು ಪಡೆಮುಳುಗುವುದು

ನಿನ್ನದ್ದ ಗಿರಣಿಗಳು ಇಂದು ಬೂದಿ'

ಎಂದು ಸಿರಿತನ ನಶ್ವರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ 'ಇನ್ನಾದರೂ ನೀನು ಕಣ್ಣುತೆರೆಯುವೆಯಾ? ಬಡವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ ನೆರೆವಿಯಾ? ಎಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಈ ಕವಿತೆಯ ಆಶಯ. ಕವಿ ಮತ್ತು ಕವಿತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮಾಸಮಾಜದ ಕನಸಾಗಿರುತ್ತದೆ.

"ದುಡಿವಾಸೆಯ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ದುಡಿತವು ಸಿಗಬೇಕು

ದುಡಿದದರೋಳ ದುಡಿವವರಿಗೆ ಸಮಪಾಲು ಬೇಕು

ಹೀಗಾಗದೆ ಸುಖಶಾಂತಿಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವುನಾನೆ" ಇಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವನಿಗೆ ದುಡಿತ, ದುಡಿದವನಿಗೆ ಸಮಪಾಲು, ದೊರೆತಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನೆಲಸಿಯಾವು ಇಷ್ಟದರೂ ಕನಿಷ್ಠಲಾಭ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕವಿಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಯಾದ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಡಳಿತಗಾರರೂ ಕೂಡ, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ತೀರ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಕಂಡವರು ಈ ನೇಲದ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಂಡವರು ಅವರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ವರ್ತಮಾನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ತಲ್ಲಣಗಳು ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿವೆ. ಸಿರಿತನದ ಆಡಂಬರದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಬದುಕು ಹೇಗೆ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತಿದೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತಲೆ ಹೋಗುವುದು ಅವರ ಕವಿತೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ನವೋದಯದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದರೂ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯದ ಧೋರಣೆ ಅಡಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪುರಾಣಿಕರು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿಂತಕರು ಯಾವಕಾಲಕ್ಕಾದರೂ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಜಗವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾನವನಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ಪುರಾಣಿಕರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವಲಯದಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಗವಿಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ. (2003). ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ. ಅಮರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲಬುರಗಿ.
- ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್, ಎಲ್.ಎಸ್. (2017). ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ.
- ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ. (2008). ಶ್ರೀಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.